

نگاه

دستگاه‌های فرهنگی و حادنه فهرج مدیرکل امنیتی و انتظامی استانداری کرمان

● دوم دی‌ماه ۹۵ صغیر گلوله‌های یک تفنگ کلاش در روستای جهان‌آباد فهرج، خانواده‌ای را به خاک و خون کشید. در میان کشته‌شدگان از کودک هفت‌ساله‌ای به نام رژان تا مرد ۶۱ساله و چندین زن و دختر جوان وجود داشتند و اما قاتل، به نام شهروز، جوان ۲۶ساله‌ای بود که داماد خانواده و پسرخاله آنها محسوب می‌شد. این حادثه تلخ در شرایطی اتفاق افتاد که فهرج یکی از امن‌ترین شهرستان‌های کرمان محسوب می‌شد و در سه سال اخیر حتی یک مورد قتل عادی هم در آن رخ نداده بود. متهم به قتل در مدتی کمتر از ۷۲ ساعت پس از ارتکاب این جنایت دستگیر شد و علی‌القاعده، در یک پرونده ویژه و خارج از نوبت، رسیدگی، محاکمه و مجازات می‌شود؛ اما ما می‌خواهیم از ابعاد دیگری به این رخداد تلخ بنگریم: در حوزه‌های امنیتی و انتظامی بخش مهمی تحت عنوان مدار اطلاعاتی یا تجزیه و تحلیل داده‌ها وجود دارد. کاری که این بخش از سیستم انجام می‌دهد، این است که با ریشه‌یابی علل وقوع حوادث، از تکرار آنها پیشگیری می‌کند، شبیه کاری که در جرم‌شناسی صورت می‌گیرد یا باید صورت بگیرد و نمی‌گیرد. کار بخش تجزیه و تحلیل سیستم‌های امنیتی، شبیه کار مسئولان آزمایشگاه‌های پزشکی است، به عبارت دیگر مسئول و کارشناس آزمایشگاه تشخیص طبی نمی‌تواند و نباید لاپوشانی کند و وقتی رخدای منجر به قتل می‌شود، در اولین فرصت باید آن را در یکی از چهار گروه (امنیتی- انتظامی، تسویه‌حساب‌های درون‌گروهی و یعنی حوزه فرهنگی- اجتماعی) طبقه‌بندی کرد و بر همین اساس، اقدامات بعدی انجام شود. واقعیت این است که حوزه فرهنگی -اجتماعی به‌شدت آسیب دیده و طبق آماری که داریم ۷۵ درصد قتل‌ها در سال ۹۴ با منشأ فرهنگی- اجتماعی صورت گرفته‌اند. قتل بر اثر مخالفت با خواستگار، قتل بر اثر سوءظن برادر به خواهر، قتل بر اثر جای پارک خودرو، قتل برای پیشگیری از واگذاری حضانت فرزند به مادر و موارد درنکات و تلخی که زیر پوست جامعه ما وجود دارند و اگر بخواهیم مصداقی سخن بگوییم؛ مثوی هفتادمن گاذغ می‌شود. از سوی دیگر فرهنگ درجای از اهمیت را دارد که مقام معظم رهبری فرمودند اگر برای آن کشته شوم، احساس می‌کنم که در راه خدا کشته شده‌ام. چنین مقوله‌ای امروز به‌شدت در معرض تهدید و تخریب است. اگر در ماجرای قتل‌های فهرج به ریشه‌های فرهنگی و اجتماعی آن توجه کنیم، از تکرار آن جلوگیری خواهد شد. اگر نهادهای دولتی و غیردولتی و مردم‌نهاد و افراد ذی‌نفع و روحانی محلی و... در ماجرای ازدواج قاتل با دخترخاله‌اش ورود کرده و به ریشه‌یابی علل اختلافات پرداخته بودند یا به‌موقع در بحران مداخله کرده بودند، این ماجرا رخ نمی‌داد. اگر متولیان فرهنگی در لایه‌های جامعه نفوذ داشتند، یا به جای پرداختن به مسائل سیاسی و حاشیه‌ای و برجام و موضوعاتی که در تخصص آنها نیست، به معضلات فرهنگی- اجتماعی حوزه‌های تحت مدیریت و مسئولیت خود می‌پرداختند، این اتفاق به‌گونه دیگری رقم می‌خورد. اما به نظر می‌رسد امروز هم که با تدابیر شورای تأمین استان کرمان و حضور به‌موقع مسئولان امنیتی و انتظامی از رفتارهای هیجانی و انتقام‌جویی‌های طایفه‌ای پیشگیری و قاتل هم در کوتاه‌ترین زمان ممکن دستگیر شد، باز هم جای نهاده و متولیان فرهنگی و مددکاری اجتماعی و بهداشت روانی خالی است و تا زمانی که آنها مسئولیت نپذیرند و به وظایف اخلاقی و قانونی خویش قبل، حین و بعد از حوادث عمل نکنند، قتل‌های مشابه باز هم در جای‌جای کشور تکرار خواهد شد. از سوی دیگر در سیستم‌های امنیتی، نظامی، انتظامی و قضائی، ما با اهرم‌های نظارتی و کنترلی و نظام سنجش عملکرد سختی مواجهیم و واحدهای بازرسی و حفاظت اسلحت و دادسرای نظامی و دادگاه‌های انتظامی قضاات و... تمام رفتارهای اجزای این سیستم را رصد می‌کنند، اما در حوزه‌های فرهنگی و اجتماعی هیچ کس به هیچ نهاد بالادستی‌ای پاسخ‌گو نیست و اصلا نظام سنجش عملکرد در این حوزه وجود ندارد. به عنوان نمونه امروز اگر از معاونت اجتماعی- فرهنگی شهرداری پیرسید چه کرده؟ به نصب چند بیلورد و چاپ کتاب و بروشور و برگزاری مسابقه و همایش اشاره می‌کند اما نمی‌تواند بگوید این کارها و هزینه‌های گزاف چه تأثیری بر فرهنگ داشته‌اند. دیگران هم به همین نحو نمی‌توانند در حوزه‌های فرهنگی- اجتماعی ثمره فعالیت و هزینه‌های نجومی خود را نشان دهند و این‌گونه است که سالانه ده‌ها هزار نزاع و درگیری فردی و دسته‌جمعی در کشور صورت می‌گیرد، مسائل طبیعی خانوادگی، به خشنونت‌های گفتاری و فیزیکی بدل می‌شود و شاهد هزاران قفره قتل و جرح هستیم. این دردها را اگر به تصور اینکه به کسی برنخورد پنهان کنیم، به معنای بدپیش و زمینه‌سازی برای تکرار آنها خواهد بود. گرچه متولیان، با وجود تهدیدات سال‌های اخیر تروریست‌ها، از مردم دفاع کرده‌اند و از بالاترین ضریب امنیت در منطقه برخوردار هستیم، اما در حوزه‌های فرهنگی و اجتماعی با مشکل مواجهیم که ه‌راز‌چندگاهی، به ناگاه، شبیه حادثه فهرج سر از خاکستر کتمان برمی‌آورد.

شرق: خانواده مردی ۵۳ساله اهل کهگیلویه‌وبویراحمد که مرگ مغزی شده بود، اعضای بدن او را اهدا کردند تا چند بیمار، زندگی راحت‌تری داشته باشند. ساسان عباسی، هماهنگ‌کننده پیوند اعضای دانشگاه علوم پزشکی استان کهگیلویه‌وبویراحمد، دراین‌باره به خبرنگار «شرق» گفت: «مروح عسکر معصومی از عشایر ترک‌زبان شهرستان و ساکن روستای آب‌شیرین، به دلیل سانحه‌ای دچار خون‌ریزی مغزی و به دنبال آن مرگ مغزی شد. در آن هنگام بود که خانواده‌اش قبل از طرح پیشنهاد اهدای عضو از سوی همکاران من، برای این عمل خیر پیش‌قدم شدند. درنهایت دو کلیه و کبد این عزیز از سوی خانواده نوع‌دوستش به دو بیمار اهدا و این عمل جراحی در بیمارستان شهیدرجایی گچساران انجام شد».

در ادامه، مصاحبه با «مهدی»، پسر بزرگ خانواده معصومی را که پیش‌قدم جلب رضایت دیگر اعضای خانواده شده است، می‌خوانید.

مرگ مغزی پدربتان چطور اتفاق افتاد؟

در روز حادثه، پدر سر ساختمان کار می‌کرد؛ حدود ساعت یک‌ونیم، دو بود که بالابر ساختمانی روی سرش افتاد. ماجرا از این قرار بود که استادکار تخریب، قصد خراب‌کردن بخشی از ساختمان را داشته و جابه‌جاکردن بالابر را که مزاحمش بوده، به کارگری سپرده است. آن کارگر هم پس از جابه‌جاکردن بالابر، آن را مهار نمی‌کند و به کسی هم اطلاع نمی‌دهد که دستگاه مهار نبوده است. بر من هم بی‌اطلاع از این موضوع، از بالابر استفاده کرده که همین موضوع باعث سقوط دستگاه

بالابر و اصابت آن به پدرم شده است. پس از آن پدرم به بیمارستان منتقل شد و با وجود اینکه برای نجات جانش دو عمل جراحی انجام شد، او دچار مرگ مغزی شد.
آ شما چطور از مرگ مغزی پدربتان مطلع شدید؟

آ شما چطور از موضوع اهدای عضو و امکانی که در صورت مرگ مغزی افراد فراهم می‌شود، مطلع شدید؟

من خودم در بیمارستان پیوند اعضای شیراز کار می‌کنم و از آنجا با موضوع اهدای عضو آشنا بودم. این کار را برای آخرت پدرم کردم؛ بعد از اینکه تصمیم خود را گرفتم، با دیگر اعضای خانواده مشورت کردم و گفتم با این کار چند نفر به زندگی باز می‌گردند؛ دیگران هم قبول کردند.

آ شما پسر بزرگ خانواده هستید؟ چند خواهر و برادر دارید؟

بله، من پسر بزرگ و بچه دوم خانواده و ۲۲ساله هستم. یک خواهر بزرگ‌تر هم دارم که ۲۴ساله است و

حوادث

گفت‌وگو با عضو خانواده بیمار مرگ مغزی که اعضای بدنش اهدا شد

غم مرگ پدر قابل تحمل شد

دیگر اعضای خانواده را جلب کنم.

آ اعضای خانواده مخالفت کردند؟

نه، هیچ‌کس مخالفت نکرد و همه موافق بودند و گفتند بهترین کار است.

آ آیا پدربتان دراین‌باره چیزی گفته بود یا وصیتی داشت؟

نه پدرم اصلا چیزی نگفته بود و این اتفاق ناگهانی افتاد و من خواستم از این راه برای آخرتش توشه‌ای جمع کنم.

آ توصیه‌ات به افرادی که ممکن است در شرایط مشابه با شما قرار بگیرند، چیست؟

توصیه می‌کنم اگر پدر یا هریک از اعضای خانواده‌شان با دستگاه زنده است، بهتر است آنها هم اهدای عضو کنند؛ چون این‌طوری می‌توانند چند نفر را زنده نگه دارند. این کار به نفع آخرت آن مرحوم هم

می‌شود؛ ولی اگر بدون اهدای عضو آن مرحوم را دفن کنند، چند سال بعد فقط استخوان‌های او است که باقی می‌ماند؛ نه نام نیکی و نه توشه‌ای برای آخرت.

آ واکنش اطرافیان وقتی می‌شنیدند شما این کار را کرده‌اید، چه بود؟

همه تشویق می‌کردند و می‌گفتند چه کار خوبی کردید و همین کار باعث افزایش تحمل شما شده است.

آ اگر اهدای عضو نمی‌کردید، فکر می‌کنید چه می‌شد؟

پشیمان می‌شدم و فقط پشیمانی. الان خوشحالم که توانستم کاری کنیم که برای عاقبت فایده دارد و البته این یک کار اعتقادی است.

آ آیا شما هم کارت اهدای عضو دارید؟

من فعلا برای اهدای عضو ثبت‌نام کرده‌ام؛ اما برای اهدای عضو باید شرایطش وجود داشته باشد و این شرایط هم کم پیش می‌آید و به نوعی می‌توان گفت خداوند بنده‌های خود را انتخاب و امتحان می‌کند.

آ به غیر از شما دیگر اعضای خانواده هم کارت اهدای عضو دارند؟

بله، در خانواده ما افرادی هستند که از سال ۸۲ کارت اهدای عضو دارند.

آ چرا فقط سه عضو پدربتان را اهدا کردید؟

ما اعضای بیشتری را اهدا کردیم؛ اما چون امکانات کم بود، فقط از دو کلیه و کبد پدرم امکان استفاده وجود داشت؛ مثلا برای استفاده از قلب، دستگاه خاصی لازم است که در آن بیمارستان وجود نداشت و بنابراین نتوانستند قلب پدرم را برای پیوند بردارند.

شود. وی با اشاره به اینکه وقتی سلاح به‌وفور در اختیار مردم است، برای پیشگیری از این امر و آگاه‌سازی جامعه چه کرده‌ایم؟ ادامه داد: مردم باید بدانند که اگر سلاحی در یک روستا باشد، تهدیدی جدی برای همه افراد است. این مقام قضائی اظهار کرد: بلافاصله بعد از وقوع این حادثه در فهرج همه مسئولان امنیتی، قضائی و انتظامی در صحنه حضور داشتند و در اسرع وقت ضمن دستگیری فرد قاتل که از استان خارج شده بود، کارهای بعدی نیز انجام شد. وی تصریح کرد: خانواده مقتولان این حادثه صورانه همکاری خوبی با نیروهای انتظامی و امنیتی داشتند و مردم این شهرستان‌ها و مردم سیستان‌وبلوچستان نیز کمک مؤثری در این‌زمینه کردند. موحد اظهار کرد: نباید همیشه منتظر بود تا حادثه‌ای رخ دهد و بعد با آن مقابله کنیم بلکه باید با جمع‌یع امکانات و اندیشه‌ها از بروز حوادث ناگوار جلوگیری کنیم. به گفته وی امروز همه نهادهای مربوطه باید برای مطالعه و ریشه‌یابی چنین موضوعاتی وارد عمل شوند. عصر پنجشنبه دوم دی سال جاری جوانی ۲۶ساله و دارای سابقه کفبری در روستای جهان‌آباد از توابع شهرستان فهرج به دلیل اختلافات خانوادگی ریشه‌داری که از یک‌سال‌ونیم قبل با خانواده همسر خود داشته، اقدام به تیراندازی در منزل همسرش کرد.

وی درنهایت ۱۰ نفر از اهالی خانواده همسر و همسایگانی آنها را که در منزل این خانواده حضور داشتند، به گلوله بست و آنها را به قتل رساند. همچنین چهار نفر مجروح شدند که در بیمارستان یاستور بم بستری هستند. رفته و سروش هم پشت‌سر من آمد و در را بست. او به سمت من حمله کرد. برای اینکه جلوی او را بگیرم، با او درگیر شدم و فریاد زدم. مادرم به کمکم آمد و با هم موفق شدیم او را عقب برانیم و من از دشتش فرار کردم و او را از اتاق بیرون انداختم و در را قفل کردم. یک‌دفعه دیدم با حالت عصبانیت این‌بار از پنجره بالکن وارد اتاق من شد و دوباره به سمت من حمله کرد. دستم به یک کارد میوه‌خوری برخورد کرد و همان را برداشتم و در کشمکش چاقو وارد بدن او شد.

متهم گفت: من نمی‌خواستیم این اتفاق بیفتد و اصلا قصدی هم برای کشتن او نداشتم و یک ضربه هم بیشتر ن‌زدم. من فقط می‌خواستم او را از خودم دور کنم.

ما با هم ارتباط خاصی نداشتیم و فقط به‌خاطر اینکه من خیلی تنها بودم، او به دیدنم می‌آمد. بعد از اینکه ضربه را زدم، تلاش کردم او را نجات دهم و با مادرم به اورژانس زنگ زدم و کمک خواستم، اما گفتند که کار از کار گذشته است. با توجه به گفته‌های دختر جوان و سایر مدارک موجود در پرونده و شکایت اولیای دم، کفرخواست علیه متهم صادر و

یک بعدازظهر اتفاق افتاده بود که در آن دو دختر جوان در آب هنگام شناکردن با مشکل مواجه شده بودند و نمی‌توانستند خود را به ساحل برسانند که در این هنگام این مرد ۶۰ساله برای کمک به آنها اقدام کرد. پس از دیده‌شدن صحنه از سوی گروه نجات غریق ساحل‌دولی در ولز استرالیا این گروه به کمک هر سه نفر اقدام کردند و موفق شدند دو دختر جوان را صحیح و سالم به ساحل بازگردانند. براساس این گزارش، گروه نجات غریق پس از بازگرداندن مرد ۶۰ساله که هیچ‌گونه علائم حیاتی نداشت، تلاش کردی وی را احیا کند اما موفق نشدند و این مرد جان خود را سر صحنه حادثه از دست داد. گفتنی است؛ هنوز هویت مرد ۶۰ساله مشخص نشده است.

سارقان مسلح همسایه وظیفه‌شناس را زنجیر گرفتند

● **دیلی‌میل:** فردی که قصد داشت جلوی سارقان خانه همسایه‌اش را بگیرد، به وسیله زد‌ها کشته شد.

رخداد

مالک باشگاه بدن‌سازی چگونه به قتل رسید

● **میزان:** هم‌زمان با کشف جسد زن لاهیجانی در رودخانه‌ای در رشت، تحقیقات برای شناسایی عاملان قتل او آغاز شد. روز گذشته مأموران پلیس رشت در تماس‌های مردمی متوجه وجود جسد یک زن در حاشیه رودخانه پسیخان در حوالی روستای خشت مسجد رشت شدند. با حضور مأموران پلیس در محل مشخص شد جسد متعلق به زن میان‌سالی است که پس از قتل در مکانی دیگر در حاشیه رودخانه رها شده است. با دستور قضائی جسد برای انجام تحقیقات بیشتر به پزشکی قانونی منتقل شد، ساعتی پس از کشف جسد کارآگاهان پلیس با بررسی سوابق افراد مفقودی متوجه شدند جسد متعلق به زنی ۵۷ساله از اهالی لاهیجان است که چندروزی از مفقودشدن او می‌گذرد. تحقیقات بیشتر نشان می‌داد مقتول صاحب کلینیک و باشگاه زیبایی اندام زانه است. در ادامه تحقیقات کارآگاهان متوجه شدند خودرو مقتول به سرقت رفته است و احتمال دارد مدیر باشگاه بدن‌سازی قربانی سرقت شده باشد. تحقیقات بیشتر برای رمزگشایی از این جنایت همچنان از سوی کارآگاهان پلیس آگاهی رشت ادامه دارد.

واژگونی ۲ خودرو مصدومیت ۱۴ نفر

● **ایسنا:** رئیس جمعیت هلال احمر شهرستان ابرکوه از واژگونی دو خودرو سواری پراید و سمند بر اثر لغزندگی جاده و مصدوم‌شدن ۱۴ نفر در این رابطه خبر داد. «خلیل اکرمی» با اشاره به وقوع این حادثه در کیلومتر ۹ جاده «ابرکوه – دهشیر»، علت آن را ریزش کود حیوانی از کامیون که منجر به لغزندگی جاده شده بود، ذکر کرد و گفت: در این حادثه دو دستگاه خودروی سواری پراید و سمند از جاده منحرف و واژگون شدند. وی افزود: نجاتگران جمعیت هلال‌احمر ابرکوه به محض اطلاع از وقوع حادثه به محل عزیمت کردند و به همراه دیگر عوامل امدادی، امدادرسانی به مصدومان را انجام دادند. به گفته وی، دو خودرو با ۱۴ سرنشین دچار حادثه و برخی مصدومان دچار آسیب‌دیدگی شدید شدند.

شناسایی قاتل قبل از مرگ مقتول

● **میزان:** فرمانده انتظامی شهرستان ایرانشهر از شناسایی قاتل فراری، قبل از جان‌باختن مقتول در بیمارستان خبر داد. سرهنگ دوستعلی جلیلیان گفت: در ساعات پایانی ۳۰ شهریورماه، مأموران پلیس از طریق مرکز فوریت‌های پلیسی ۱۱۰ از تیرخوردگی جوانی ۱۹ساله روبه‌روی منزلش در خیابان امام خمینی (ره) شهرستان ایرانشهر مطلع شدند. فرمانده انتظامی شهرستان ایرانشهر با اشاره به اینکه فرد مجروح به وسیله خودروهای عبوری به بیمارستان خاتم اینس شهرستان منتقل شد، افزود: مأموران با حضور در بیمارستان از نامبرده تحقیق کردند و با همکاری وی، هویت ضارب را که جوانی ۲۲ساله است، شناسایی کردند. این مقام انتظامی تصریح کرد: این مصدوم بر اثر شدت جراحات وارده در بیمارستان جان خود را از دست داد و تلاش‌های پلیس برای دستگیری ضارب آغاز شد. سرهنگ جلیلیان در ادامه اظهار کرد: ضارب که پس از ارتکاب جرم از محل زندگی خود به یکی از روستاهای شهرستان ایرانشهر متواری شده بود، با اشراف اطلاعاتی مأموران، روز گذشته دستگیر شد. فرمانده انتظامی شهرستان ایرانشهر خاطر‌نشان کرد: متهم در تحقیقات تخصصی کارآگاهان پلیس، به انجام قتل با استفاده از یک قبضه کلت کمری اعتراف کرد و انگیزه خود از انجام این قتل را مشاجرات لفظی رند جزو قبل با قاتل عنوان کرد.

سارق محتویات خودرو در خوی دستگیر شد

● **پلیس:** رئیس پلیس آگاهی استان از دستگیری سارق حرفه‌ای محتویات خودرو با ۳۰ فقره سرقت خبر داد. سرهنگ «سامان غنی‌زاده» اظهار کرد: در پی وقوع چندین فقره سرقت محتویات خودرو در «خوی»، رسیدگی به موضوع در دستور کار پلیس قرار گرفت. وی افزود: مأموران با انجام اقدامات اطلاعاتی، موفق شدند سارق را شناسایی کنند و در استعلام‌های صورت‌گرفته مشخص شد متهم از سارقان حرفه‌ای و سابقه‌دار است. این مقام انتظامی ادامه داد: پس از شناسایی، مخفیگاه متهم، مأموران به صورت نامحسوس، وی را تحت نظر قرار دادند و موفق شدند شب گذشته حین سرسقت باتری خودروی پیکان‌وانت، وی را در یکی از محلات دستگیر کنند. غنی‌زاده بیان کرد: متهم در بازجویی‌های پلیسی به ۳۰ فقره سرقت محتویات خودرو در شهرستان خوی اعتراف کرد؛ در بازرسی از مخفیگاه متهم نیز ۱۴ عدد باتری انواع خودرو کشف شد. رئیس پلیس آگاهی استان آذربایجان غربی در پایان خاطر‌نشان کرد: متهم پس از تشکیل پرونده مقدماتی برای سیر مراحل قانونی، تحویل مقامات قضائی شد.